

279 (зі змінами та доповненнями). – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.

2. Інструкція з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (деPOSITних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України [Електронний ресурс] : Постанова Правління Національного банку України від 27.12.2007 р. № 481 (зі змінами та доповненнями). – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.

3. Ричаківська, В. Вплив економічної кризи на впровадження принципів та методик МСФЗ у бухгалтерський облік банків України [Текст] / В. Ричаківська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – № 8-9. – С. 28-34.

4. Снігурська, Л. Огляд змін у МСФЗ щодо обліку фінансових інструментів та формування фінансової звітності, запланованих на 2010-2011 роки [Текст] / Л. Снігурська // Вісник НБУ. – 2011. – № 1. – С. 44-52.

Цебень Р.Л.

к.е.н., завідувач кафедри обліку і фінансів

Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту

м. Хмельницький, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНИХ КОМПАНІЯХ УКРАЇНИ

Ефективність діяльності кожного підприємства залежить від декількох факторів як зовнішніх від підприємства, так і внутрішніх. В умовах загострення світової економічної кризи важливо мобілізувати власні ресурси підприємства, здійснювати діяльність за принципами найбільш ефективного їх використання. Важливе значення для цього має внутрішній контроль саме як процес, розроблений та здійснюваний найвищим керівництвом суб'єкта господарювання для надання обґрунтованої впевненості щодо досягнення цілей підприємства стосовно достовірності фінансової звітності, ефективності, результативності діяльності та дотримання законів та нормативних актів. Низька ефективність системи внутрішнього контролю в енергопостачальних компаніях України є наслідком застосування тільки контрольно-ревізійних заходів, які не відповідають сучасним вимогам ринкових перетворень. Тому, визначення шляхів застосування внутрішнього аудиту в сучасних умовах має теоретичне і практичне значення.

Значний внесок у розвиток теоретичних та методологічних засад внутрішнього аудиту здійснили М.Войнаренко, Л.Нападовська, В.Пантелєєв та ін [1-3]. Результати їх досліджень мають велике значення для розвитку теорії і практики внутрішнього аудиту.

Внутрішній аудит як вид контролю досліджує ефективність використання економічного потенціалу енергопостачальної компанії. Для удосконалення системи внутрішнього контролю на цих підприємствах доцільно застосовувати внутрішній аудит.

Для забезпечення якості роботи вирішальне значення має статус відділу внутрішнього аудиту. Внутрішній аудит як бізнес-процес енергопостачальної компанії не може бути підпорядкований одному з підрозділів підприємства, оскільки не зможе здійснити належну оцінку системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю. Тому, в структурі енергопостачальної компанії доцільно створити окрему дирекцію з внутрішнього аудиту, яка буде підпорядковуватися заступнику генерального директора з внутрішнього аудиту (рис. 1).

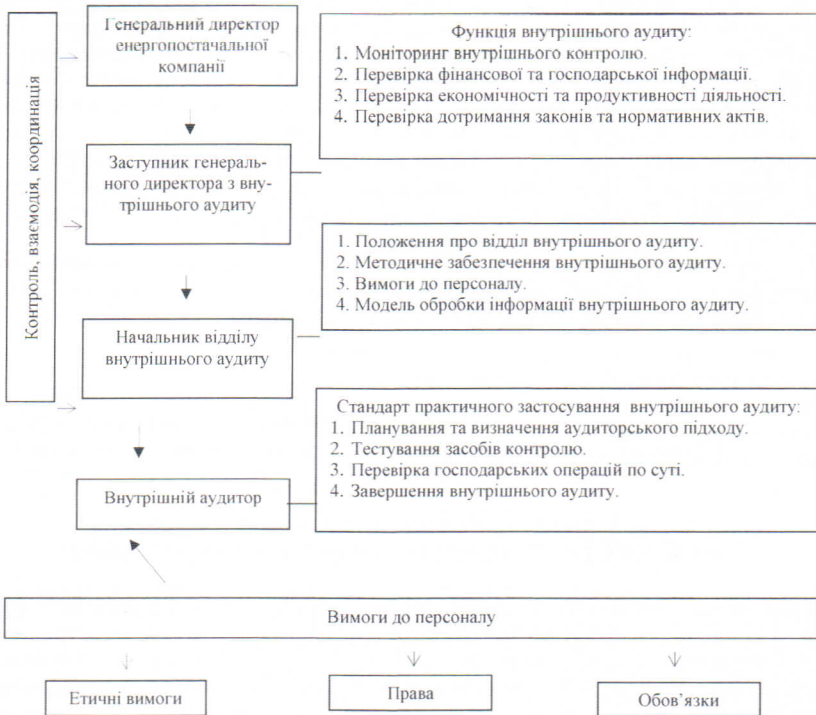

Рис. 1. Модель внутрішнього аудиту основних засобів енергопостачальних компаній державного сектору

Штат та структура відділу внутрішнього аудиту фінансової звітності повинні відповідати галузевим особливостям діяльності енергопостачальних компаній та структурі їх активів.

Успішність діяльності відділу внутрішнього аудиту залежить від особистих якостей його посадових осіб. Внутрішні аудитори повинні дотримуватися фундаментальних принципів Кодексу етики професійних бухгалтерів, якими є чесність, об'єктивність, професійна компетентність та належна ретельність, конфіденційність, професійна поведінка [4, с.16].

Працівники відділу внутрішнього аудиту повинні досконало володіти як зовнішніми регуляторними документами, а саме, законодавством України, наказами та розпорядженнями Мінпаливенерго, так і внутрішніми – статут енергопостачальної компанії, облікова політика, накази та розпорядження енергопостачальної компанії. Внутрішні аудитори повинні удосконалювати свої знання та навички в процесі постійного підвищення кваліфікації.

Фактором, який впливає на якість внутрішнього аудиту є його методичне забезпечення. Стандарти практичного застосування внутрішнього аудиту об'єктивні мають охоплювати усі стадії його здійснення, а саме, планування та визначення аудиторського підходу, тестування засобів контролю, перевірка господарських операцій по суті, завершення внутрішнього аудиту. Етап планування включає процес розробки загальної стратегії виконання завдання, яка має ві-

дповідати цілям підприємства, плану аудиту та встановлювати його обсяг, час та напрям здійснення внутрішнього аудиту.

Важливе значення мають робочі документи, які дозволяють здійснити документальне оформлення процесу внутрішнього аудиту з метою складання аудиторського висновку для удосконалення системи бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю. Результати внутрішнього аудиту дають можливість сформулювати думку про організацію бухгалтерського обліку основних засобів в енергопостачальній компанії.

Література:

1. Войнаренко М. П. Сучасні погляди щодо розвитку внутрішнього аудиту в Україні / М. П. Войнаренко, В. С. Козак, Д. М. Хома // Вісник Технологічного університету Поділля. Економічні науки. – 2002. – № 5. – Ч. 2., Т. 1. – С. 219–222.
2. Нападівська Л. В. Внутрішньогосподарський контроль в ринковій економіці : монографія / Л. В. Нападівська. – Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2000. – 224 с.
3. Пантелєєв В. П. Внутрішній аудит : навч. посіб. / В. П. Пантелєєв, М. Д. Корінко; за ред. В. О. Шевчука. – К, 2006. – 247 с.
4. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики : видання 2007 року / [Пер. з англ. мови О. В. Селєзньов, О. Л. Ольховікова, О. В. Гик. та ін. – К. : ТОВ «ІАМІЦ АУ «СТАТУС», 2007. – 1172 с.

Щеглова Ю.С., Баранникова Е.В.

*студентки Восточноукраинского национального университета имени В. Даля
г. Луганск, Украина*

СПОСОБЫ ИСПРАВЛЕНИЯ ОШИБОК В БУХГАЛТЕРСКОМ УЧЁТЕ

Подходы к исправлению ошибок в бухгалтерской (финансовой) отчетности подробно отражены в П(С)БУ 6 "Исправление ошибок и изменения в финансовых отчетах". [2, с 59]

Практика показывает, что ни один бухгалтер и, следовательно, ни одна организация по объективным причинам не застрахованы от появления ошибок. В данной работе рассказывается, каким образом следует исправлять ошибки в бухгалтерском учете.

Рассмотрим порядок исправления обнаруженных ошибок в бухгалтерском учете. Все ошибки можно разделить на две категории:

1. Ошибки, допущенные и обнаруженные в одном и том же отчетном периоде. К данной категории относятся, в том числе, и ошибки, которые были обнаружены после окончания отчетного периода, но до утверждения бухгалтерской отчетности за этот период. В этом случае исправительные записи вносятся последним числом отчетного периода. В этой ситуации исправления можно внести различными способами: методом сторно, дополнительной проводкой, обратной проводкой.

2. Ошибки, допущенные в одном отчетном году (периоде) и обнаруженные в другом (после утверждения бухгалтерской отчетности). Порядок исправления в учете основан на следующем принципе: изменения в уже утвержденную и представленную пользователям бухгалтерскую отчетность никогда не вносятся. Это связано с тем, что перечень пользователей бухгалтерской отчетности теор-